

1936
40620
725.092.120

ESTI HÍRLAP

244
RÉGMÚLT IDŐK TANÚI

Sörháznak hívták valaha a Kulcsárt

VALLATÓRA FOGOTT UTCANEVEK

A régi óbudai utcanevek között talán a legfurcsább a *Kis-Velence* elnevezés. Hogyan került Velence Aquincum földjére? A száz év előtti térkép elárulja: az utca vonalában egykor befedetlen vizesárok lejtett. Talán a Bécsi úti forrásokhoz épült, ókori római vízvezeték maradványa? Ki tudja... *A csatorna eltűnt, maradt a Kis-Velence elnevezés.*

A régmúlt idők megbízható tanúi az utcanevek, elmondják: hajdan kik éltek, s hogyan a városokban, mivel foglalkoztak. Óbudán is vallatóra fogták az eltűnt, megváltozott elnevezéseket. Az új kutatásokról most számolt be a Fővárosi Tanács folyóiratában, a Budapestben, *Gál Eva*.

A piacot a Flórián térrel a *Kórház utca* köti össze. A névből sejtették, hogy valaha itt kórház állott, de ennek nyoma már az 1861-es térképen sem látható. Volt olyan feltevés, hogy az ókorban, vagy a középkorban épült itt kórház. Az ásatások feltárták a római helyőrségi kórház maradványát. *De távolabb, a Miklós utcában.* S középkori elnevezés sem lehet, mivel akkor itt még utca sem volt. Nemrég a kutató az 1848-as összeírásban a plac és a Flórián tér között talált egy „kórház” bejegyzést. De akkor itt kellett egy épületnek állnia, amelyet kórház elnevezéssel je-

löltek. A levéltári forrásokból ezután kiderült, hogy az 1777-ben alapított szegényház és kórház 1820-ban a *Kiscelli utcából átköltözött oda, ahol ma a Kórház és a Kerék utca találkozik.* Ezért csak az 1820 utáni időkből eredhet a *Kórház utca* elnevezés.

Az óbudai *Polgár utca* régi neve *Úri utca* volt. Az 1730-as években épült uradalmi házakról — az egyesítés után — kapták a *Polgár utca* nevet, mivel a budai Várban is van *Úri utca*. A *Laktanya* utcát egykor *Tömlöc* utcának hívták. Valaha itt állott az urasági tömlöc. Régi utcanevezések: *Tavaszi, Nyár, Osz, Tél, Fecské, Timár, Mókus.*

A *Flórián tér* is védett név. Sok elnevezés azonban feledésbe merült, mivel az utca is megszűnt. Lebontották a *Kulcsár* utcát, amely egykor *Sörház* utca volt. A névadó sörház a XVIII. században épült. A *Zichy utca* folytatása volt régen a *Hajó utca*. Ez vitt az óbudai kikötőbe. Valaha innen szállították hajóval az Óbudán termelt bort, zöldségféléket, az itt festett kelmet.

A régi nevek tanulmányozása most nemcsak a történeti kutatásokat szolgálja. A kerületi tanács úgy határozott; az épülő negyedekben, az új terek és utcák *örizzék meg a rég elfelejtett elnevezéseket.*

(sz. j.)